

TARTUNTATAUTILAIN 58 §:N MUKAINEN PÄÄTÖS VARSINAIS-SUOMEN JA SATAKUNNAN KUNTIEN ALUEELLE

ASIAN TAUSTAA

Maailman terveysjärjestö WHO julisti koronavirusepidemian pandemiaksi 11.3.2020. Koronavirus on yleisvaarallinen tartuntatauti. Valtioneuvosto antoi 16.3.2020 ensimmäisen suosituksen, jonka mukaan julkisia kokoontumisia rajoitetaan uuden koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) leviämisen ehkäisemiseksi.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 19.11., 2.12., ja 10.12.2020 sekä 7.1., 4.2., 26.2. ja 22.3.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä Varsinais-Suomen kuntien alueella.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 17.3., 8.4., 8.5., 19.5., 16.6., 1.7., 24.8., 22.9., 22.10., 25.11., 2.12. ja 16.12.2020 sekä 20.1., 17.2., 19.2., 26.2. ja 22.3.2021 antamallaan päätöksillä tehnyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaiset rajoituspäätökset koskien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämistä Satakunnan kuntien alueella.

Aluehallintovirasto on 22.3.2021 antamallaan päätöksellä kieltänyt tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset. Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 6 (kuusi) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1). Päätös on voimassa ajalla 27.3.2021–26.4.2021.

KUULEMINEN

Kuuleminen olisi saattanut vaarantaa tämän päätöksen tarkoituksen toteutumisen, ja siitä johtuva viivästyminen olisi aiheuttanut huomattavaa haittaa ihmisten terveydelle ja yleiselle turvallisuudelle, minkä vuoksi hallintolain (434/2003) 34 §:n 2 momentin 4 kohdan nojalla asiassa ei ole suoritettu kuulemista.

LOUNAIS-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 0295 018 000
fax 02 251 1820
kirjaamo.lounais@avi.fi
www.avi.fi

Turun päätoimipaikka
Itsenäisyydenaukio 2, Turku
PL 4, 13035 AVI

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Määräys

Lounais-Suomen aluehallintovirasto kieltää tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin nojalla Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella kaikki sisä- ja ulkotiloissa järjestettävät yleisötilaisuudet ja yleiset kokoukset.

Sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa voidaan kuitenkin järjestää yleisötilaisuuksia ja yleisiä kokouksia, joihin osallistuu enintään 6 (kuusi) henkilöä edellyttäen, että turvallisuus niissä voidaan varmistaa noudattaen opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antamaa ohjetta (liite 1).

Määräys on voimassa ajalla 27.4.2021–14.5.2021.

Perustelut

Tartuntatautilain 1 §:n mukaan lain tarkoituksena on ehkäistä tartuntatauteja ja niiden leviämistä sekä niistä ihmisille ja yhteiskunnalle aiheutuvia haittoja.

Tartuntatautilain 58 §:n 1 momentin mukaan, kun laajaa tartunnan vaaraa aiheuttava yleisvaarallinen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäilty tartuntatauti on todettu tai sen esiintyminen on perustellusti odotettavissa, aluehallintovirasto voi päättää alueellaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintayksiköiden, oppilaitosten, päiväkotien, asuntojen ja vastaavien tilojen sulkemisesta sekä yleisten kokousten tai yleisötilaisuuksien kieltämisestä, jos kyseisten rajoitusten tekeminen on tarpeen usean kunnan alueella. Edellytyksenä on lisäksi, että toimenpide on välttämätön yleisvaarallisen tai yleisvaaralliseksi perustellusti epäillyn tartuntataudin leviämisen estämiseksi. Säännöksen 3 momentin mukaan edellä 1 momentissa tarkoitetut päätökset tehdään enintään yhden kuukauden ajaksi. Toimenpiteet on heti lopetettava, kun tartunnan vaaraa ei enää ole.

Tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan uuden koronaviruksen aiheuttama infektio on yleisvaarallinen tartuntatauti.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) mukaan koronaviruksen aiheuttama tauti (COVID-19) tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun henkilö yskii tai aivastaa. Maailmanlaajuinen COVID-19-pandemia jatkuu ja epidemia on uudelleen kiihtynyt myös Suomessa. Uuden koronaviruksen aiheuttaman taudin ehkäisemiseksi on kehitetty rokotteita ja rokottaminen on aloitettu myös Suomessa joulukuun 2020 lopussa valtioneuvoston asetuksen (1105/2020) mukaisessa rokottamisjärjestyksessä. Koronarokotukset etenevät THL:n mukaan hyvin kaikilla erityisvastuualueilla. Koko Suomen väestöstä 23,7 % on 19.4.2021 mennessä saanut vähintään yhden rokoteannoksen. THL:n 14.4.2021 tilannearvioraportin mukaan yli 80-vuotiaista ja 75–79-vuotiaista on rokotettu yli 85 %, ja 70–74-

vuotiaista lähes 75 %. THL arvioi, että koko maassa 70 vuotta täyttäneet olisivat saaneet yhden rokoteannoksen viikkoihin 15–16 mennessä. Rokotteiden arvioidaan vähentäneen sairaalahoidon tarvetta Covid-19-tautiin sairastuneilla. Kuluu kuitenkin vielä aikaa ennen kuin kaikki halukkaat ovat saaneet mahdollisuuden rokotteeseen ottamiseen. Laajalla testaamisella, sairastuneiden eristämällä, tartuntaketjujen jäljittämällä ja altistuneiden karanteenilla voidaan osaltaan, mutta ei yksinomaan, estää taudin leviämistä.

Kokoontumisrajoituksia asetettaessa huomioidaan epidemiologinen arvio taudin leviämisestä tilanteissa, joissa sosiaalisten kontaktien määrä on suuri. Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 3.9.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelmaa hybridistrategian mukaisten suositusten ja rajoitusten toteuttamiseen covid-19-epidemian ensimmäisen vaiheen jälkeen (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2020:26). Toimintasuunnitelman tavoitteena on hybridistrategian mukaisesti estää viruksen leviämistä yhteiskunnassa, turvata terveydenhuollon kantokyky ja suojella erityisesti riskiryhmiin kuuluvia ihmisiä. Suunnitelmassa epidemian hallinnan lähtökohtana ovat paikallisten ja alueellisten viranomaisten tartuntatautilain mukaisesti tekemät toimet ja päätökset. Toimintasuunnitelmassa kuvataan kolme epidemian vaihetta luonnehtivaa kuvausta (perustaso, kiihtymisvaihe, leviämisvaihe), joiden avulla suositusten ja rajoitusten tarvetta ja kohdentamista arvioidaan ja joita käytetään päätöksenteon tukena alueellisesti ja valtakunnallisesti.

THL on 30.11.2020 antanut aluehallintovirastoille Epidemiologiseen tilanteeseen perustuvan arvion kokoontumisrajoitusten tarpeesta (THL/6391/4.00.00/2020). THL:n suosituksen mukaan alueille, jotka ovat leviämisvaiheessa, sallitaan korkeintaan 10 henkilön kokoontuminen yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa ulko- ja sisätiloissa. Suosituksen mukaan sallituissa kokoontumisissa tulee noudattaa opetus- ja kulttuuriministeriön ja THL:n suosituksia turvaväleistä ja tartuntaa ehkäisevistä varotoimista.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 22.12.2020 puoltanut sosiaali- ja terveysministeriön tekemää toimintasuunnitelman päivitystä COVID-19-epidemian hillinnän hybridistrategian toteuttamiseen tammi–toukuussa 2021. Päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan alueen tilannetta arvioitaessa on merkitystä annettava myös ympäröivien alueiden tartuntatilanteelle sekä valtakunnalliselle epidemiatilanteelle (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2021:1). Kiihtymisvaiheen toimenpiteet voivat päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan olla perusteltuja jo perustasolla, mikäli valtakunnallinen ja lähialueiden epidemiologinen tilanne on vaikeutuva. Leviämisvaiheen uhatessa on perusteltua ottaa viipymättä käyttöön kaikki tarpeelliset toimenpiteet. Rajoitustoimenpiteitä ei saa myöskään purkaa ennen aikaisesti, vaan suosituksia ja rajoituksia tulee päivitetyn toimintasuunnitelman mukaan lieventää harkiten, jotta uusia tartuntaryppäitä ei pääse syntymään.

Valtioneuvosto on periaatepäätöksellään 26.1.2021 puoltanut, että sosiaali- ja terveysministeriö tekee täydennyksen hybridistrategian toteuttamisesta annettuun toimintasuunnitelmaan. Sosiaali- ja terveysministeriö on 28.1.2021 lähettänyt toimintasuunnitelman täydennystä koskevan kirjeen THL:lle, kunnille, sairaanhoitopiireille ja muille kuntayhtymille sekä aluehallintovirastoille ja Valviralle (VN/909/2021). Toimintasuunnitelman täydennyksessä 1/2021 kuvataan kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa (sosiaali- ja terveysministeriön julkaisuja 2021:11). Toimenpidetasona on torjua epidemian kasvun uudelleen kiihtymisen ja herkemmin tarttuvien virusmuunnosten leviäminen ja siten saada lisää aikaa rokotusten ja vuodenaikavaihtelun yhteisvaikutukselle epidemian hillitsemisessä. Toimintasuunnitelmalla tuetaan alueellisia epidemian leviämisen estämistoimia. Toimintasuunnitelman täydennyksen mukaan voimassa olevat rajoitustoimenpiteet alueilla niiden eri epidemiatasolla on pysyttävä vähintään nykyisellä tasolla, kunnes virusmuunnoksen leviämistä ja sen estämiseksi tehtyjen toimenpiteiden vaikuttavuutta on voitu edelleen arvioida.

Toimintasuunnitelman täydennyksessä kuvataan kolme toimenpidetasoa epidemian nopean kiihtymisen ja koko maata uhkaavan leviämisvaiheen estämiseksi eri tilanteissa:

Taso 1: Nykyisen rajoitustason ylläpito ja kaikkien leviämisvaiheen toimenpiteiden toteuttaminen leviämisvaiheessa olevilla alueilla.

Taso 2: Leviämisvaiheen toimenpiteiden määräaikaisen ja laajamittaisen käyttöönoton ohjaus. Tasolle kaksi siirtyminen edellyttää erillistä valtioneuvoston puolta.

Taso 3: Poikkeusolojen ja liikkumisrajoitusten käyttöönotto.

Epidemian nopean kiihtymisen tai muuntuneen viruksen leviämisen uhan perusteella sosiaali- ja terveysministeriö voi THL:n lausuntoon perustuen ohjata alueita ottamaan käyttöön leviämisvaiheen suositukset ja toimenpiteet ottaen huomioon toimien oikeasuhtaisuus. Erityisesti virusmuunnosten leviämisen riskin pienentämiseksi voi olla perusteltua ottaa käyttöön eräitä leviämisvaiheen lisätoimenpiteitä, jotta tavoiteltu nopea ja tehokas kontaktien väheneminen saavutetaan. Hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksessä leviämisvaiheen lisätoimenpiteenä tasolla kaksi suositellaan, että aluehallintovirastot harkitsevat yleisömäärän edelleen rajoittamista enintään kuuteen (6) henkeen tai viime sijassa tilaisuuksien järjestämisen kieltämistä siten, että enintään kuuden hengen tilaisuudet ovat sallittuja ainoastaan pakottavasta lakisääteisestä syystä.

Valtioneuvosto on 25.2.2021 todennut THL:n lausuntoon perustuen, että perusteet periaatepäätöksen hybridistrategian toimintasuunnitelman täydennyksen mukaiselle toimenpidetasolle kaksi siirtymiseen ovat olemassa, ja tehnyt periaatepäätöksen tason kaksi käyttöönotosta (STM/2021/32). Jatkotoimenpiteenä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa

kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet.

Valtioneuvosto on yhteistoiminnassa tasavallan presidentin kanssa todennut 1.3.2021, että Suomessa vallitsevat poikkeusolot (VNK/2021/21). Valtioneuvoston päätöksen perustelumuihistiossa todetaan, että COVID-19-taudin torjumiseksi ja terveydenhuollon kantokyvyn turvaamiseksi tilanne ei ole hallittavissa viranomaisten säännönmukaisin toimivaltuuksin. Ohjauskirjeellään (VN/5229/2021) sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa 1.3.2021 kaikki THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja tason kaksi lisätoimet. Sosiaali- ja terveysministeriö on 5.3.2021 lähettänyt aluehallintovirastoille em. ohjauskirjettä ja sen tulkin-taan täsmentävän viestin. Viestissä kuvataan hallituksen linjaus kolmen viikon sulkutilasta 8.-28.3.2021, valtakunnallisen epidemiatilanteen vakavuus ja rajoitustoimien suuntaaminen ensisijaisesti aikuisiin.

Sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa 9.4.2021 antamallaan kirjeellä THL:n sekä ministeriön arvion mukaiset leviämisvaiheen kriteerit täyttävät tai niihin toimenpidetarpeiltaan muista syistä rinnastettavat alueet (mm. Varsinais-Suomi) ottamaan käyttöön hybridistrategian toimintasuunnitelman sekä sen täydennyksen mukaiset leviämisvaiheen toimet (ml. tartuntatautilain uudet valtuudet) ja lisätoimet 30.4.2021 saakka (VN/9358/2021). Toimia suositellaan otettavaksi käyttöön myös kaikilla kiihtymisvaiheen alueilla tai niihin toimenpidetarpeiltaan rinnastettavilla alueilla (mm. Satakunta). Tason 2 mukaisilla toimenpiteillä pyritään estämään virusmuunnoksen leviäminen nopeasti ja voimakkaasti väestössä koko valtakunnan alueelle. Käytettävissä olevan tiedon perusteella virusmuunnos leviää erittäin nopeasti ja osin ennakoimattomasti erilaisten sosiaalisten kontaktien kautta. Tartunnan riski on korostunut erityisesti ihmisten välisessä toiminnassa ja vuorovaikutuksessa, jossa on mahdollisuus pisaratartunnalle. Toimenpidetkokonaisuudet pyrkivät ennakkolisesti minimoimaan mahdollisuuksia näiden kontaktien syntymiselle niin laajasti kuin nykyinen lainsäädäntö sekä käytettävissä oleva tieto mahdollistavat.

Valtioneuvosto on 9.4.2021 julkaissut suuntaviivat COVID-19-epidemiaan liittyvien rajoitustoimien ja -suositusten hallitulle purkamiselle (Valtioneuvoston julkaisuja 2021:16). Suunnitelman mukaan poikkeusolojen ja ravitsemisliikkeiden sulkemista koskevien poikkeuslakien voimassaolon päätyttyä on seuraavana vaiheena rajoitustoimien purkamisessa hallituksen puolto hybridistrategian täydennyksen (26.1.2021) mukaisesta valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle. Tämän jälkeen siirrytään alueelliseen päätöksentekoon hybridistrategian mukaisesti sekä jatketaan edelleen arviointia ja seurantaan epide-

miatilanteesta. Kokonaisuuteen kytkeytyy tiiviisti myös rajapäätösten arviointi ja valmistelu. Valtioneuvoston julkaisemassa suunnitelmassa todetaan, että nykyisten arvioiden mukaan puolto valtakunnallisesta toimenpidetasoluokittelusta (toimenpidetasot 1–3) luopumiselle voitaisiin tehdä viimeistään toukokuun lopussa tilanteessa, jossa valtakunnallisen leviämisen vaiheen uhkan voidaan katsoa olevan hallinnassa. Toimenpidetasoista luopumisen jälkeen sosiaali- ja terveysministeriö ohjaa alueita ohjaukskirjeillään. Valtioneuvoston suunnitelman mukaan lähtökohtana voidaan pitää, että yleisötilaisuuksia tulisi järjestää vasta sitten, kun hybridistrategian mukaisista toimenpidetasoista on luovuttu. Valtioneuvoston 9.4.2021 julkaisemasta suunnitelmasta on pyydetty avoimet lausunnot ja kommentit, joita hyödynnetään suunnitelman viimeistelyssä.

THL:n hybridistrategian seurannan valtakunnallisen tilannearvioraportin 14.4.2021 mukaan sosiaali- ja terveysministeriön asettama COVID-19-epidemian tilannekuva- ja mallinnusryhmä tuottaa viikoittain hybridistrategian seurannan tilannearvioraportin. Raportin tarkoituksena on ylläpitää epidemiologista ja lääketieteellistä tilannekuvaa seuraamalla keskeisiä mittareita, sekä laatia ja päivittää ennusteita ja mallinnuksia epidemian kulusta. Mittareita ovat esimerkiksi COVID-19-tapausten ilmaantuvuus, testausmäärät, positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä sekä sairaalahoitoa tarvitsevien potilaiden määrä. Tilannearvioraportin mukaan valtakunnallinen epidemiatilanne heikentyi merkittävästi helmikuun puolesta välistä alkaen. Uusien Covid-19-tapausten määrä on kääntynyt viimeisen neljän viikon aikana selvästi laskuun osoituksena siitä, että Suomessa epidemia on toistaiseksi rauhoittumaan päin. Annetut suositukset ja rajoitukset sekä ravitsemisliikkeiden sulkua ovat tilannearvioraportin mukaan selvästi tuottaneet tulosta ja estäneet tartuntoja. Viikoittain ja päivittäin todettujen tartuntojen määrä lähestyy viime syksyn tilannetta. Tartuntoja todetaan edelleen niin paljon, että tilanne voi nopeastikin jälleen heiketä, jos ihmisten väliset kontaktit lisääntyvät merkittävästi ja tartunnat pääsevät leviämään väestössä vapaammin. Viikolla 14 todettiin yhteensä 2 507 uutta Covid-19-tapausta, mikä on yli 700 tapausta vähemmän kuin edellisellä viikolla. Tartuntojen ilmaantuvuus oli 104 tapausta 100 000 asukasta kohden kahden viimeksi kuluneen viikon aikana, kun kahden edeltävän viikon aikana ilmaantuvuus oli 160. Otettujen näytteiden määrä oli lievässä laskussa viikolla 14. Toisaalta myös positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä on pienentynyt viimeisten neljän viikon ajan ja oli noin 2,1 % viikolla 14. Maaliskuun aikana erikoissairaanhoidon ja tehohoidon tarve kasvoi. Viimeisen kahden viikon aikana sekä sairaanhoidon ja tehohoidon tarve on pienentynyt huomattavasti.

Epidemiatilannetta luonnehtivat THL:n tilannearvioraportin mukaan suuret alueelliset erot tilanteen ollessa edelleen vaikein maan etelä- ja lounaisosissa. Koko maassa uusien kotimaisten tartuntojen tartunnanlähde saatiin selvitettyä 73 %:ssa tapauksista. Uusista tartunnoista lähes 40 % todettiin henkilöillä, jotka olivat tartunnan toteamishetkellä karanteenissa.

Tapausten ilmaantuvuus oli viikolla 14 suurin 10–19- vuotiain ikäryhmässä. Vakavalle koronavirustaudille alttiissa ikäryhmissä (yli 70-vuotiaat) tartuntojen ilmaantuvuus on pysynyt alhaisella tasolla koko alkuvuoden ajan. Riskiryhmien suojeleminen on tärkeää vakavien COVID-19- tapauksen ja kuolemantapausten ehkäisemiseksi. Rokotuksilla iäkkäät ja riskiryhmät pystytään suojaamaan tehokkaasti, ja näiden ryhmien osalta rokotukset ovat edenneet hyvin. Viikolla 14 valtaosa tartunnoista oli peräisin kotimaasta. Ulkomailla saatujen tartuntojen osuus oli 4,4 % ja näistä aiheutuneiden jatkotartuntojen osuus oli 1,4 % kaikista tartunnoista.

THL:n tilannearvioraportin mukaan tartuntoja todetaan edelleen niin paljon, että epidemian leviämistä tulee jatkossakin tehokkaasti estää, ja suosituksia ja rajoituksia tulee purkaa maltillisesti. Epidemiaa torjutaan poikkeusoloissakin ensisijaisesti tartuntatautilain nojalla paikallisin ja alueellisin toimenpitein. Käytössä olevat suositus- ja rajoitustoimet ja ravitsemisliikkeiden sulku ovat estäneet tartuntoja. Vaikka epidemiatilanne on parantunut, on perusteltua, että alueilla pidetään yllä ja tarvittaessa lisätään ennakoivasti tehokkaita ja kattavia keinoja tartuntojen estämiseksi, mikäli epidemiatilanteen alueellisesta heikkenemisestä on merkkejä. Oikeasuhteisilla rajoitustoimilla sekä tehokkaalla testauksella ja nopealla tartunnan jäljityksellä voidaan edistää ja ylläpitää epidemiatilanteen kehittymistä suotuisaan suuntaan. Suotuisan kehityksen jatkuminen on edellytys sille, että rajoituksia päästään asteittain lieventämään ja purkamaan.

Aluehallintoviraston rajoituspäätösten tarkoituksena on tartuntatautilain 1 §:ssä säädetyin tavoin ennaltaehkäistä tartuntatautilanteen pahenemista. Joukkoaltistumisten ja taudin leviämisen riski on erityisen suuri kaikissa tilanteissa, joissa suuri joukko ihmisiä kokoontuu ja voi päätyä lähi-kontakteihin keskenään. Siten yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten järjestämisen rajoittaminen sekä tartunnan torjuntatoimista huolehtiminen pienissäkin yleisötilaisuuksissa ja julkisissa kokouksissa on välttämätöntä. Kun kokoontumisissa noudatetaan riittäviä turvaohjeita, voidaan tartunnan riskiä olennaisesti vähentää puuttuen kokoontumisvapauteen ja muihin perusoikeuksiin mahdollisimman vähäisessä määrin.

Kunnan tai kuntayhtymän tartuntataudeista vastaava toimielin voi päättää toimialueellaan paikallisista tai alueellisista rajoituksista. Aluehallintovirasto voi päättää rajoituksista, jos ne ovat tarpeen usean kunnan alueella. Rajoituksilla pyritään estämään epidemian leviäminen väestössä alueellisesti tai laajemmin sekä mahdollistamaan palaaminen epidemian perustasolle. Epidemian leviämisvaiheessa voidaan tarvita näiden toimivaltaitten viranomaisten päättämiä laajempia tai tiukempia alueellisia suosituksia tai rajoituksia. Kunnan velvollisuudesta selvittää epidemiaa ja tehdä epidemian torjumiseksi tarvittavia toimenpiteitä on säädetty tartuntatautilain 9 §:ssä. Kunnan toimivallasta päättää laajaan tartunnanvaaraan liittyvistä toimenpiteistä toimialueellaan säädetään tartuntatautilain 58 §:n 1 momentissa. Paikalliset ja alueelliset viranomaiset ovat 22.2.2021 voimaan tulleilla tartuntatautilain muutoksilla (147/2021) saaneet lisää kei-

noja koronavirus tilanteen hillitsemiseksi. Määräaikaisesti voimassa olevien tartuntatautilain muutosten nojalla kunta tai aluehallintovirasto voi asettaa alueellisia rajoituksia elinkeino- ja harrastustoimintaan silloin, kun se on välttämätöntä epidemian leviämisen estämiseksi. Velvoitteet ja rajoitukset perustuvat ihmisten välisten fyysisten kontaktien välttämiseen. Lounais-Suomen aluehallintoviraston 31.3.2021 tartuntatautilain 58 d §:n nojalla antama määräys on voimassa ajalla 1.4.2021–30.4.2021.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 20.4.2021 keskustellut Varsinais-Suomen COVID-19- tilanteesta sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa ohjausryhmässä koronaviruksen aiheuttaman infektion (COVID-19) ehkäisemiseksi. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Varsinais-Suomessa 249,7/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 11–12 ja 141,5/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 13–14. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä oli THL:n tilastojen mukaan 5,0 % viikolla 12, 4,3 % viikolla 13 ja 3,3 % viikolla 14. Varsinais-Suomen ilmaantuvuusluku oli 19.4.2021 114,7/100 000 asukasta/14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus tutkituista näytteistä 14 vrk liukuvana keskiarvona oli 3,9 % 19.4.2021. Valtaosassa positiivisista näytteistä löytyi virusmuunnosta. Varsinais-Suomen alueella tartunnan lähde on saatu selville 77–78 %:ssa tapauksista viikoilla 14–15. Uusista tapauksista viikolla 15 merkittävä osa liittyy edelleen samassa taloudessa tai lähipiirissä tapahtuneisiin tartuntoihin. Lisäksi tartuntoja on edelleen esiintynyt työpaikoilla. Sairaalahoidossa ja tehohoidossa olevien potilaiden määrä on laskenut huhtikuun aikana. Alueellisen ohjausryhmän arvion mukaan Varsinais-Suomi on edelleen epidemiologisesti leviämisvaiheessa, vaikka epidemiatilanne onkin kehittynyt suotuisaan suuntaan.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on 15.4.2021 keskustellut Satakunnan sairaanhoitopiirin koolle kutsumassa alueellisessa tartuntatautien torjunnan työryhmässä Satakunnan COVID-19 -tilanteesta. Tartuntojen ilmaantuvuus on Satakunnassa edelleen laskussa. THL:n tilastojen mukaan uusien tartuntojen ilmaantuvuusluku oli Satakunnassa 41,8/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 11–12 ja 40,8/100 000 asukasta/14 vrk viikoilla 13–14. Satakunnan sairaanhoitopiirin oman seurannan mukaan tartuntojen ilmaantuvuus ajanjaksolla 31.3.–13.4.2021 oli Satakunnassa 39,0/100 000 asukasta/14 vrk. Positiivisten näytteiden osuus testatuista näytteistä oli THL:n tilastojen mukaan 1,3 % viikolla 12, 1,5 % viikolla 13 ja 0,9 % viikolla 14. Koronaviruksen muuntokannat ovat valtaviruksia myös Satakunnassa. Viikolla 14 tartunnan lähde saatiin selville 91 %:ssa tapauksista. Tartunnoista noin 50 % on todettu samassa taloudessa asuvilla ja noin 30 %:ssa tartunnan lähteenä olivat lähipiiri tai ystävät. Tartunnoista vain 6 % on todettu työpaikoilla. Sairaalahoidon tarpeeseen pystytään vastaamaan ilman erityistoimia. Alueellisen tartuntatautien torjunnan työryhmän arvion mukaan Satakunta on epidemiologisesti kiihtymisvaiheessa. Yksittäisten kuntien katsotaan kuitenkin olevan leviämisvai-

heessa (Eura, Eurajoki, Säskylä ja Kokemäki). Työryhmä esittää aluehallintovirastolle, että kuuden henkilön kokoontumisrajoitusta jatketaan 2–3 viikolla.

Aluehallintovirastolla ei ole tietoa niiden määrästä, jotka sairastavat sen toimialueella COVID-19- infektiota tietämättään oireettomana ja siten mahdollisesti levittävät tartuntaa. Lisäksi monet sairastavat taudin lieväinä. Jos sairastuneet eivät hakeudu heti ensivaiheessa testiin tai testitulos viivästyy muista syistä, taudin jäljittäminen vaikeutuu.

Epidemiatilanne on kehittynyt suotuisaan suuntaan sekä Varsinais-Suomessa että Satakunnassa. Varsinais-Suomi on kuitenkin edelleen leviämisvaiheessa, mutta Satakunta on epidemiologisesti kiihtymisvaiheessa. Virusmuunnoksia löytyy valtaosassa tartuntatapauksista sekä Varsinais-Suomessa että Satakunnassa. Väestö liikkuu eri maakuntien välillä, joten tilanne voi nopeasti kääntyä huonompaan suuntaan myös Satakunnassa. Vaikka epidemiatilanne on myös valtakunnallisesti lieventynyt, rajoituksia tulee STM:n ja THL:n mukaan purkaa maltillisesti. Aluehallintovirasto katsoo, että riski epidemiatilanteen nopealle laajenemiselle on molemmissa maakunnissa edelleen olemassa eikä toistaiseksi ole mahdollista lieventää kokoontumisrajoituksia Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella. Aluehallintovirasto pitää enintään 6 henkilön rajaa sisätiloissa ja alueellisesti rajatuissa ulkotiloissa järjestettävien yleisötilaisuuksien ja yleisten kokousten osalta välttämättömänä. Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja Hyvinvoinnin tutkimuskeskuksen 21.9.2020 antaman ohjeen noudattaminen on välttämätöntä enintään kuudelle henkilölle järjestettävissä yleisötilaisuuksissa ja yleisissä kokouksissa.

Edellä todetun perusteella tämä määräys on välttämätön tartuntataudin leviämisen estämiseksi Varsinais-Suomen ja Satakunnan kuntien alueella. Jos epidemiologinen tilanne muuttuu, aluehallintovirasto arvioi tätä kokoontumisia koskevaa rajoituspäätöstä uudestaan.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Tartuntatautilaki (1227/2016) 1, 8, 58 ja 91 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista (146/2017) 1 ja 5 §

Valtioneuvoston asetus tartuntataudeista annetun valtioneuvoston asetuksen (146/2017) 1 §:n muuttamisesta (69/2020) 1 §

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa tartuntatautilain 90 §:n 1 momentin mukaan hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-oikeuteen siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on liitteenä.

TÄYTÄNTÖÖNPANO

Tämä päätös pannaan täytäntöön heti mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tartuntatautilain 91 §:n 1 momentin nojalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja asiasta antaa tarvittaessa lääninlääkäri Maria Raitakari, puh. 0295 018 000 (vaihde).

Ylijohtaja Mikael Luukanen

Lääninlääkäri Maria Raitakari

Tämä päätös on allekirjoitettu sähköisesti.

LIITTEET

Liite 1, Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen 21.9.2020 antama ohje (muokattu 4.11.2020, 11.2.2021 ja 22.2.2021) koronavirustartuntojen ehkäisemisestä yleisötilaisuuksien ja yleisten koontumisten yhteydessä sekä julkisten tilojen käytössä

Liite 2, Varsinais-Suomen kunnat

Liite 3, Satakunnan kunnat

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös yleistiedoksiantona

Tämän päätöksen tiedoksianto tapahtuu yleistiedoksiantona. Asiakirja pidetään kaikkien nähtävillä Lounais-Suomen aluehallintovirastossa 14.5.2021 saakka. Päätöksen nähtäville asettamisesta ilmoitetaan yleisessä tietoverkossa aluehallintoviraston verkkosivulla www.avi.fi.

Tämän päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä, kun edellä mainittu ilmoitus on julkaistu aluehallintoviraston verkkosivulla.

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ja Satakunnan kunnat ja kuntayhtymät

Varsinais-Suomen ja Satakunnan sairaanhoitopiirit, joita pyydetään tiedottamaan päätöksestä alueensa kuntien tartuntataudeista vastaavia lääkäreitä

Lounais-Suomen poliisilaitos

Varsinais-Suomen ja Satakunnan pelastuslaitokset

Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos

Sosiaali- ja terveysministeriö

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Valtioneuvoston kanslia, viestintäosasto

Digi- ja väestötietovirasto

Maksutta

Tämä asiakirja LSAVI/4435/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LSAVI/4435/2021 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Luukanen Mikael 20.04.2021 13:56

Esittelijä Raitakari Maria 20.04.2021 13:53